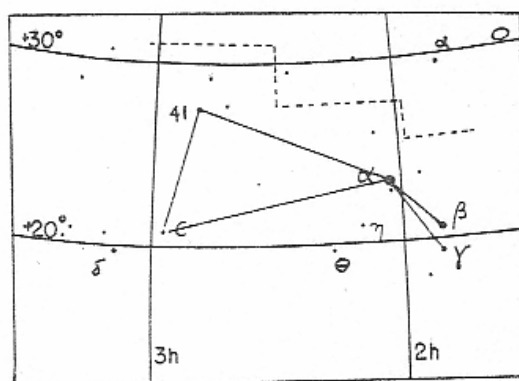

صورت های فلکی

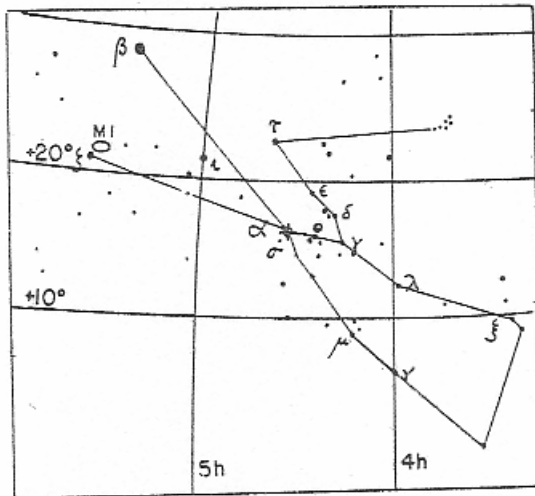
در این درس نیز، مبحث برج های داوازه گانه را ادامه می دهیم و توضیحاتی را پیرامون آن دسته از صورت های فلکی که در منطقة البروج قرار دارند، از نظر شما می گذرانیم:

1. صورت فلکی "حَمَل" که در برخی منابع دیگر، به عنوان "کبش" یعنی قوچ هم نامیده شده است، تصویری تخیلی است که از تجمّع تعدادی از ستارگان در یک ناحیه معین از آسمان، به نظر می رسد. این صورت فلکی به شکل یک قوچی است که سینه آن به سوی مغرب و دم آن به جانب مشرق و پشت آن به سوی شمال قرار دارد.

صورت فلکی حمل در نیمه شمالی کره آسمانی در منطقه البروج قرار دارد. بطليموس مجستی تعداد 18 کوکب را برای آن رصد کرده است که سیزده ستاره از میان آنها در داخل آن صورت، و پنج کوکب هم در خارج از آن قرار دارد. مشهورترین ستارگان آن عبارتند از ناطح، بَطَين، و شرطان. ستاره ناطح، در اسطرلاب، رسم شده است. یاد آور می شود که همزمان با تکامل دوربین ها و تلسکوپ ها، تعداد بیشتری از ستارگان در درون هر یک از صور فلکی یادشده مشاهده و ثبت می گردد.

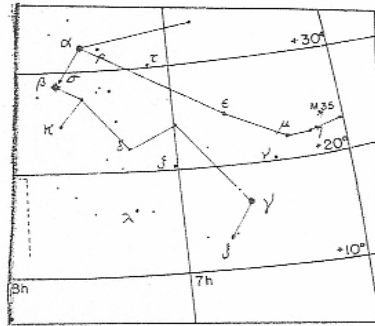
2. صورت فلکی "ثور"، به نحوی در منطقه البروج قرار گرفته است که قسمت جلو آن به جانب شمال، و پشت آن به سوی جنوب غربی می باشد. تعداد ستارگان این صورت فلکی از نظر بطليموس 34 کوکب، و از نظر یوهانس هولیوس (Johannes Hevelius) 51 ستاره، و در نزد دانشمندان عصر ما 141 ستاره می باشد. مشهورترین ستاره های این صورت فلکی، ثریا و الدبران (چشم گاو) است.

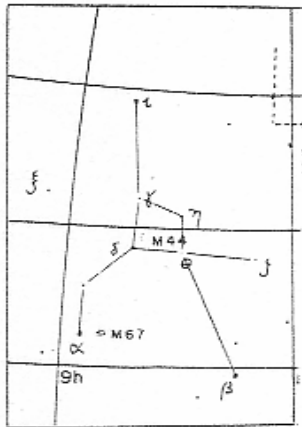
3. صورت فلکی جوزاء که توأمان هم نامیده می شود، از جمله صورت های فلکی شمالی است.

ستارگان این صورت فلکی در نزد بطليموس 25 کوکب، و در نزد هولیوس 38 ستاره، و در نزد ستاره شناسان معاصر 85 کوکب می باشد.

معروفترین ستاره آن نیز، رأس التوأم المقدم و رأس التوأم المؤخر نام دارند.

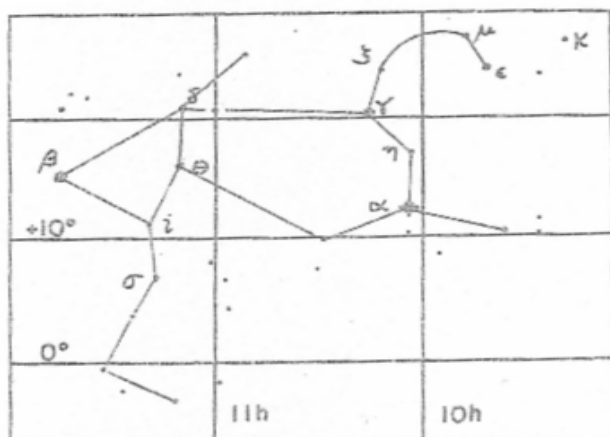
4. صورت فلکی **سرطان**، به نحوی قرار گرفته است که قسمت جلو آن به سمت شمال شرقی، و پشت آن به سوی جنوب غربی می باشد. تعداد ستارگان آن در نزد بطليموس 13 ستاره، و در نزد هولیوس 29 کوکب، و در نزد علمای معاصر 83 ستاره می باشد. از جمله اجرام در درون این صورت فلکی، لگه مه آلودی است که شبیه پاره ابری به نظر می رسد و چهار ستاره روشن نزدیک به هم، آن را احاطه نموده است، و مجموعه ستارگان در این خوشه را 75 کوکب گفته اند.

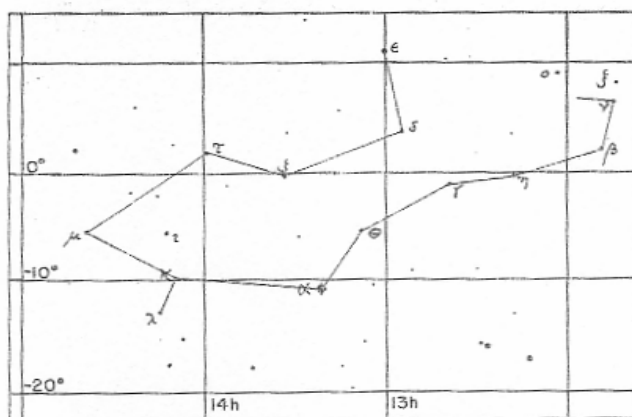
5. صورت فلکی **اسد** (یعنی: شیر) از صورت های فلکی شمالی است و به نحوی قرار گرفته است که پشت آن به جانب شمال، و روی آن به سوی مغرب است.

این صورت فلکی شامل 27 ستاره می باشد که هشت تای آنها در خارج از تصویر اسد قرار دارند.

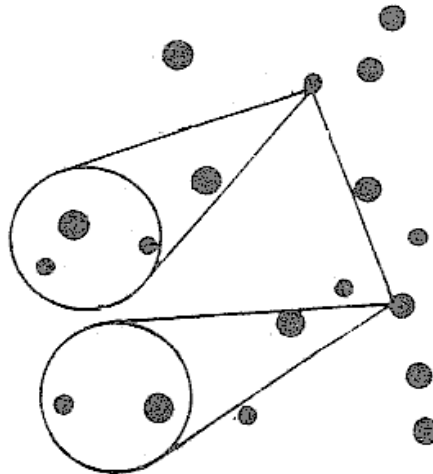
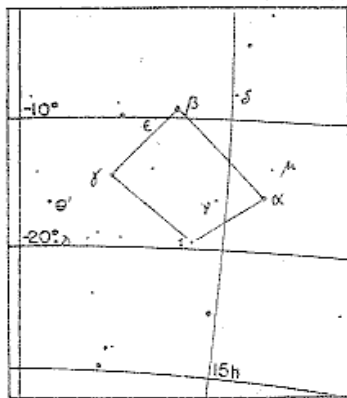
ستارگان معروف در این صورت فلکی قلب الأسد و ظهر الأسد و ذنب الأسد هستند.

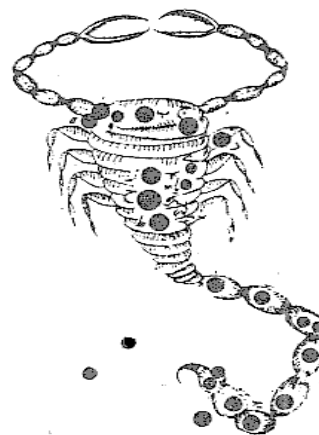
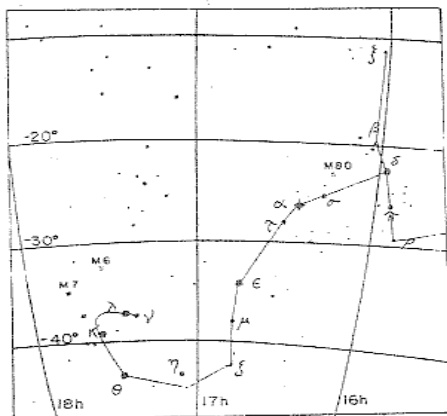
6. صورت فلکی **سنبله** (عذراء) مثل فردی است که یک خوشه گندم در دست دارد. ستارگان این مجموعه در نزد پیشینیان 26 کوکب بوده است که شش ستاره از آنها خارج از صورت یادشده قرار دارند. بطليموس، تعداد ستارگان آن را 32 کوکب، و هولیوس 50 ستاره گفته اند. معروف ترین کواکب این صورت فلکی، سماک اعزل نام دارد.

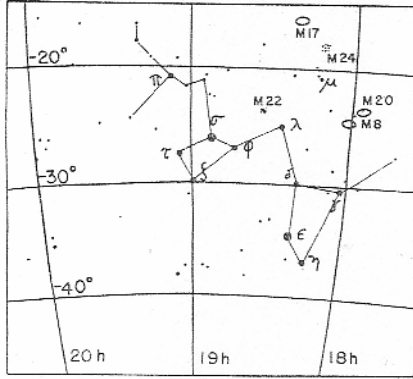
7. صورت فلکی **میزان** شامل مجموعه ای از ستارگان است که به شکل ترازو ترسیم شده است. بطليموس، ستارگان آن را 7 کوکب، و قزوینی و صوفی 8 ستاره دانسته اند. همچنین، ستارگان خارج از صورت ترازو را 9 ستاره گفته اند. دو ستاره ای که در دو کفه آن قرار دارند، زبانی شمالی و زبانی جنوبی نامیده می شوند.

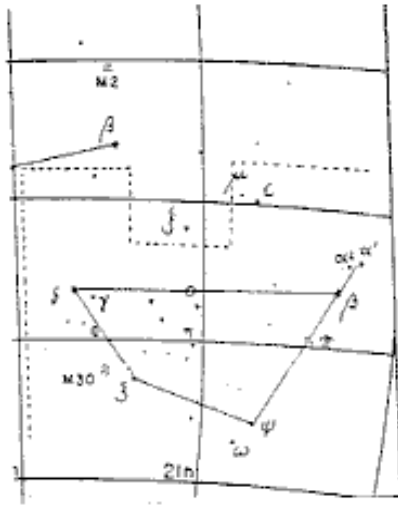
8. صورت فلکی **عقرب** از جمله صور فلکی جنوبی است و ستارگان آن در نزد بطليموس 24 کوكب است و سه ستاره در خارج از آن قرار دارد. مشهورترین کواکب این صورت فلکی قلب العقرب نام دارد که بر اسطرلاب نیز رسم می گردد و به صورت ستاره ای درخشان و سرخ رنگ است که حدود ششصد برابر خورشید می باشد. دو ستاره دیگر در دو طرف قلب العقرب، نیاط نامیده می شوند.

9. صورت فلکی **قوس** (یعنی: کمان) که "رامی" (یعنی: تیر انداز) هم نامیده می شود، به صورت تیر اندازی ترسیم شده که کمانی در دست دارد. ستارگان این صورت فلکی در نزد بطليموس 31 کوكب بوده است. از جمله ستارگان معروف در آن، عرقوب الرامی نام دارد که بر اسطرلاب رسم می گردد.

10. صورت فلکی **جَدَى** (یعنی: بز) که قسمت جلو بدن آن به شکل بزغاله و قسمت عقب آن به صورت ماهی ترسیم شده است. مجموعه ستارگان این صورت فلکی را 68 کوکب دانسته اند. معروفترین ستارگان آن سعدان نام دارد، و نورانی ترین آنها ذَنب الجدی نامیده می شود که بر اسطرلاب نیز ترسیم شده است.

11. صورت فلکی **دَلْو** که ساکب الماء (یعنی: آبریز) هم نامیده می شود، به صورت یک فردی که کوزه آبی در دست دارد و آن را سرنگون گرفته است و آب از آن ظرف بر زمین می ریزد، ترسیم می گردد. ستارگان آن در نزد بطليموس 45 کوکب است.

کواکب معروف این صورت فلکی عبارتند از: سعد المَلِک و سعد السعود.

12. صورت فلکی **حوت** (یعنی: ماهی) که سَمَكَتین هم نامیده می شود، به صورت دو ماهی که با خطی از ستارگان به هم متصل شده اند ترسیم گردیده است. ستارگان آن در نزد بطلیموس 38 کوکب است، و چهار ستاره از آنها خارج از تصویر یادشده قرار دارند. از جمله ستاره های معروف در این صورت فلکی بطن الحوت می باشد.

